

ارائه مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی در زنان متأهل: نقش میانجیگری هوش هیجانی

دانشجوی دکتری گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران
دانشیار گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران
استادیار گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

زهرا موسوی خرمی ^{id}

فریده دوکانه‌ای فرد* ^{id}

رضا خاکپور ^{id}

f.dokaneifard@riau.ac.ir

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۲۴

دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۰۷

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۳ | پیاپی ۷ | ۵۰-۲۵
پاییز ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر ارائه مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی در زنان متأهل با نقش میانجیگری هوش هیجانی بود. روش پژوهش: پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع اکتشافی - متوالی و هدایت شده است و جامعه آماری زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران در سال ۱۳۹۸ بود. روش نمونه‌گیری بصورت تصادفی چند مرحله‌ای و حجم نمونه آماری ۳۵۰ زن متأهل بر مبنای نرم افزار sample power و با توجه به احتمال ۲۰ درصد افت آزمودنی‌ها ۳۷۲ زن متأهل انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسشنامه طلاق عاطفی گاتمن (۲۰۰۸)، مقیاس دلبستگی بزرگ‌سالان کولینز و رید (۱۹۹۰)، عملکرد جنسی روزن و همکاران (۲۰۰۰) و هوش هیجانی باران (۱۹۹۷) بود. داده‌ها با استفاده از معادلات ساختاری smartpls تحلیل شد. یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان داد طلاق عاطفی براساس سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و سبک دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی در زنان متأهل از برازش مناسبی برخوردار است ($P=0/01$). همچنین بررسی معناداری مسیرهای مستقیم و غیر مستقیم پژوهش نشان داد مسیر مستقیم سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و سبک دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا و عملکرد جنسی با طلاق عاطفی زنان متأهل معنادار ($P=0/01$) و از طرفی نتایج مسیر غیر مستقیم نشان داد که سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و سبک دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا و عملکرد جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بر طلاق عاطفی زنان متأهل شدت اثر مطلوبی داشته است ($P=0/01$). نتیجه‌گیری: به‌منظور ایجاد انسجام و خلق رابطه زناشویی رضایتبخش براساس شناخت هیجانات هر یک از زوجین و اصلاح نوع سبک‌های دلبستگی زوج‌ها به تقابل عناصر درون روانی در جهت بهبود روابط زناشویی در طول ملاحظات درمانی پرداخت.

کلیدواژه‌ها: طلاق عاطفی، سبک دلبستگی، عملکرد جنسی، هوش هیجانی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(موسوی خرمی، دوکانه‌ای فرد و خاکپور، ۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

موسوی خرمی، زهرا، دوکانه‌ای فرد، فریده. و خاکپور، رضا. (۱۴۰۰). ارائه مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس مولفه‌های سبک دلبستگی و عملکرد جنسی در زنان با نقش میانجیگری هوش هیجانی. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۲(۳ پیاپی ۷): ۵۰-۲۵.

مقدمه

ارتباط زناشویی هسته مرکزی نظام خانواده است به همین دلیل روابط زناشویی را می‌توان یکی از مباحث ضروری در روان‌شناسی در نظر گرفت؛ زیرا روابط زناشویی یکی از صمیمی‌ترین روابط بین فردی و یکی از مهم‌ترین ارتباط‌های انسانی است و از آنجایی که نهاد خانواده، اولین نهاد اجتماعی است که در رشد، تحول و شکل‌گیری شخصیت اثرات چشمگیری دارد، به همین دلیل مباحث پیرامون روابط زناشویی نیز از اهمیت خاصی برخوردار می‌گردد و بر همین اساس بررسی مسائل و مشکلاتی که منجر به فروپاشی خانواده و روابط زناشویی و بالا رفتن میزان طلاق و ناسازگاری زناشویی می‌شود، از اهمیت بسزایی برخوردار است (نوابی نژاد، ۱۳۸۹). در رابطه با رضایت زناشویی آمار و ارقام بیانگر این است که درصد ناسازگاری‌های زناشویی که منجر به طلاق می‌شود در کشور ما روبه افزایش است. آمار در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که میزان طلاق ثبت شده، ۱۷۴ هزار و ۶۹۸ مورد بوده است؛ که میانگین سن مردان در طلاق‌های ثبت شده ۳۶ سال و میانگین سن زنان در طلاق‌های ثبت شده ۳۲ سال بوده است (سازمان ثبت احوال، ۱۳۹۸).

یکی از مهم‌ترین عامل‌های تنیدگی‌زا در خانواده و در روابط زوجین طلاق عاطفی است. طلاق عاطفی پدیده‌ای پنهان و ثبت نشده در زندگی بسیاری از زوجها می‌باشد، که اگرچه زن و شوهر به طور رسمی از هم جدا نمی‌شوند، اما بدون هیچ احساس و عاطفه‌ای نسبت به هم و فقط به صورت هم‌خانه به زندگی خود ادامه می‌دهند (دوراندیش، ۱۳۹۸). طلاق عاطفی نه به‌عنوان یک اختلال مقطعی در زندگی زناشویی بلکه به صورت وضعیتی پایدار ظهور می‌یابد (موتاتیانو، ۲۰۱۵). بر همین اساس طلاق عاطفی باعث بروز یک نوع نابهنجاری در نظام خانواده می‌شود که اگرچه به جدایی زوجین نمی‌انجامد، اما زندگی آن‌ها فاقد عشق، مصاحبت و دوستی است. همسران به جای حمایت از یکدیگر در جهت آزار، ناکامی و تنزل حرمت خود نسبت به یکدیگر عمل می‌کنند و هر یک دنبال یافتن دلیل برای اثبات عیب و کوتاهی دیگری می‌باشد (مراد زاده، ۲۰۱۵). افزایش طلاق عاطفی به میزان قابل توجه‌ای می‌تواند آسیب‌زا باشد و پیامدهای بسیار زیادی را برای طرفین و بنیان خانواده به ارمغان بیاورد. به طوری کلی هر وضعیتی که برای زنان به عنوان افراد فعال، تأثیرگذار و البته تأثیرپذیر پیش آید، واکنش‌ها و پیامدهایی را به همراه خواهد داشت. زن و شوهر (به‌ویژه زن) با قرار گرفتن در موقعیت طلاق عاطفی با مشکلاتی مواجه خواهند شد که این مشکلات فشارها و آسیب‌هایی را به خانواده و جامعه وارد می‌کنند. از جمله این مشکلات می‌توان روابط فرزند زناشویی، افزایش طلاق قانونی، خشونت، خودکشی و ... را نام برد (کنت و پراتر، ۲۰۱۷). در طلاق عاطفی، زوجها پس از مدتی نسبت به یکدیگر، بی‌تفاوت می‌شوند که این آخرین مرحله روابط احساسی بین زن و مرد است. دلایل مختلفی برای طلاق عاطفی مطرح می‌شوند که از جمله می‌توان به مشکلات اقتصادی و مالی، اختلاف در زمینه مسائل زناشویی و جنسی، کار و اشتغال بیش از حد، داشتن سرگرمی‌های متفاوت و عدم توافق بر سر نحوه گذراندن اوقات فراغت، داشتن زمینه‌های متفاوت فرهنگی و تربیتی و برخی ویژگی‌های شخصیتی از جمله زیاده‌خواهی‌ها، غرور، لجبازی، خودخواهی، تنوع طلبی و مشکلات مربوط به حرمت خود پائین اشاره کرد (باس و شاکلفورد، ۲۰۰۵)؛ بنابراین خانواده مهم‌ترین نهاد جامعه است و ورود هر عامل تنش‌زایی بر کارکردهای آن

تأثیر می‌گذارد (مارشال، ماریس، استم، تراتزنبیرگ، گروتنهویس، ۲۰۱۷). از عوامل تأثیرگذار بر کاهش صمیمیت زوجین و رسیدن به جدایی عاطفی، اختلال در عملکرد جنسی و دلبستگی ناایمن و عدم امنیت روانی و عدم درک متقابل احساسات و هیجانات و عدم رفع نیازهای فردی در نظر داشت (شیخ، خدابخشی کولایی، رحمتی زاهد، ۲۰۱۳). وجود طلاق عاطفی در روابط زوجین منجر به اختلال در عملکرد جنسی می‌گردد. تحقیقات نشان داده است اختلال در عملکرد جنسی زوجین به مرور زمان بر سلامت خانواده نیز تأثیر می‌گذارد و باعث بروز مشکلات زیادی از جمله بی‌وفایی و روابط فرازناشویی، خیانت می‌گردد (علی اکبری دهکردی، ۱۳۹۲). افراد روابط جنسی خارج از روابط زناشویی (لودو و همکاران، ۲۰۱۳)، شکست عاطفی، انتقام‌جویی، عدم و عواطف، استفاده از درمان‌های زناشویی (لودو و همکاران، ۲۰۱۳)، شکست عاطفی، انتقام‌جویی، عدم تأمین نیازها، سبک دلبستگی مطرح می‌کنند (مؤمنی و نادری، ۱۳۹۳). بر همین اساس در پژوهش‌های صورت گرفته نشان داده است که رضایت از روابط زناشویی با کنش‌وری‌های جنسی ارتباط دارد (ترودل و گولدفارب، ۲۰۱۰). از طرفی عملکرد جنسی زوجین با تجربه شکست عاطفی از عوامل سبب‌شناختی مهم در گرایش به رفتارهای پرخطر و فعالیت‌های جنسی ناایمن به شمار می‌رود (پولیمنت، موریس و گرونرت، ۲۰۱۰). پژوهشگران معتقدند که ازدواج ناکارآمد می‌تواند منجر به افسردگی شود (هین و همکاران، ۲۰۱۳) و در عملکرد جنسی زوجین اختلال ایجاد می‌کند (ترودل و گولدفارب، ۲۰۱۰). از طرفی نوع سبک دلبستگی افراد بر میزان رضایت آن‌ها از زندگی زناشویی‌شان نقش اساسی ایفا می‌کند. سبک‌های دلبستگی افراد در روابط بزرگ‌سالی، سلامت روان و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای آن‌ها در برابر مشکلات زندگی تأثیرگذار می‌باشد. بر همین اساس یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در تعاملات بین فردی، سبک‌های دلبستگی زوجین می‌باشد که در شکل‌گیری رضایت زناشویی اثر قابل ملاحظه‌ای را از خود نشان می‌دهد (مظاهری، ۱۳۹۷). زوجین به دلیل مسائلی که در زندگی زناشویی برایشان اتفاق می‌افتد و با توجه به نحوه نگرش آن‌ها نسبت به قضایا، مسائل، مشکلات و حوادثی که با آن روبرو می‌شوند، سلامت جسم و روان خود را تحت تأثیر قرار می‌دهد و بر اساس نوع دیدگاه و جهت‌گیری که در زندگی خود اتخاذ نموده‌اند، باعث کاهش و یا افزایش افسردگی، اضطراب و استرس در خود می‌شوند که این عامل بر میزان سازگاری و رضایتمندی از زندگی و روابط زناشویی تأثیرگذار می‌باشد. بالبی (۱۹۶۹) چندین سبک دلبستگی در نوجوانی و بزرگ‌سالی را توضیح می‌دهد: «دلبستگی ایمن، اجتنابی، مضطرب-دوسوگرا». این الگوی دلبستگی کودک-والد، می‌تواند زمینه‌ساز نحوه برخورد فرد با مسائل آتی در زندگی، از قبیل مشکلات تحصیلی، عاطفی، شغلی، ازدواج و بسیاری دیگر از این عوامل باشد و نیز می‌تواند شیوه گرایش فرد را نسبت به مسائل و مشکلات شخصی سازد. بررسی‌های متعدد نشان داد که کیفیت دلبستگی به والدین و همسالان با سلامت روانی افراد، نحوه کنار آمدن با بحران‌های مختلف و رضایت از زندگی زناشویی و رضایت از زندگی کلی ارتباط معنی‌داری دارد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دلبستگی گذشته و حال با یکدیگر مرتبط هستند و مراحل رشد دوران کودکی به‌خصوص روابط اولیه فرد با والدین بر روابط زناشویی تأثیر دارد (اعتمادی، نوایی‌نژاد، احمدی و فرزاد، ۱۳۸۵). به‌طور کلی سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی دو حوزه مهمی هستند که تحت تأثیر روابط زوجین قرار دارند و در بروز و کاهش طلاق عاطفی تأثیر می‌گذارند (پاوپر، ۲۰۱۹). مطالعات در زمینه عملکرد جنسی نشان داده است که بین کنش

وری جنسی و سازگاری زناشویی (علی‌اکبری دهکردی، ۱۳۹۲)، سبک‌های دلبستگی ناایمن و طلاق عاطفی (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۶) با یکدیگر رابطه دارند. در تحقیقات جانسون و ویتبورن (۲۰۱۲)، کمرا و کالوت (۲۰۱۲)، خلیل، رایان و چور (۲۰۱۴) نوع دلبستگی می‌تواند تا اندازه‌ای پیش‌بینی‌کننده کیفیت سازگاری، نحوه تعامل، نحوه نگرش فرد به رابطه بین فردی صمیمی، رشد اجتماعی و هیجانی باشد. همچنین محققان نشان دادند که تأثیرات منفی هیجان‌ات (خشم، نفرت، ناراحتی و ترس) در تعامل‌های زوجها (پایور، ۲۰۱۹) با خشونت و درگیری و اختلال در عملکرد جنسی مرتبط است (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۵). با توجه به این امر که زنان مهم‌ترین گروهی هستند که هویت، جایگاه، نقش و کیفیت زندگی‌شان در عبور از جریان توسعه، دچار تحول، تغییر، تلاطم شده است؛ (بلالی، بختیاری سفر، محمدی و محقق، ۱۳۹۵) از این رو، اغلب به تضاد و فاصله‌گیری روان‌شناختی از همسر، تنش، استرس و فشار روی می‌آورند (حیدری و دهقانی، ۱۳۹۵). با توجه به اینکه همه انسان‌ها گاهی در زندگی با چالش‌ها و مشکلاتی مواجه می‌شوند. در جریان این دشواری‌ها توجه به نیازهای یکدیگر و درک دنیای کیفی همدیگر منجر به بهبود کیفیت رابطه می‌شود و از طرفی باعث می‌شود زوج‌ها ادراک مثبت‌تر و خوشایندتری نسبت به خود، یکدیگر و رابطه زناشویی‌شان پیدا کنند (رابی، ووبولدینگ و کارلسون، ۲۰۱۷). بر این اساس زوج‌ها هنگامی اقدام برای درمان می‌کنند که در رابطه‌شان یک تغییر فاحش هیجانی یا یک بحران رخ داده باشد (غضنفری، کشاورزی ارشد، حسنی و امامی‌پور، ۱۳۹۷). کارآمدی فرد در مسائل فردی و اجتماعی به طور قابل ملاحظه‌ای توسط تجربه‌های هیجانی و نحوه مواجهه و انطباق با رویدادها تعیین می‌شود، به طور کلی توانایی‌های هیجانی رفتار و پیامدهای زندگی را پیش‌بینی می‌کنند. مطالعات اخیر دانشمندان نشان می‌دهد در زندگی اجتماعی انسان میان احساس و تفکر، همبستگی بنیادی وجود دارد. عاطفه می‌تواند فرایند تفکر و محتوای فکر، قضاوت و رفتار را تحت تأثیر قرار دهد (سلمانیان و همکاران، ۱۳۹۵). شناخت در زمینه تأثیر ابعاد هیجان خواهی در زندگی زناشویی می‌تواند نقش مهمی را در جهت تحکیم روابط زناشویی و در نتیجه ثبات و استواری نهاد خانواده ایفا کند. از جمله عوامل مهمی که می‌تواند در رضایت زناشویی زوجین تأثیرگذار باشد، ساختار هوش هیجانی هریک از زوجین است (محمدی مهر، آیت الهی کریمی، ۲۰۱۷)؛ (لالسز، ۲۰۱۱)، لوالیکار، کالکاری و جاگتاپ (۲۰۱۰)؛ گلمن (۱۹۹۵) هوش هیجانی را توانایی برانگیختگی خود، پایداری در مواقع شکست، توانایی کنترل انگیزه‌های ناگهانی (تکانه‌ها) و تمایلات به تأخیر انداختن و ارضاء تمایلات، توانایی نظم بخشندگی به حالت‌های روحی و توانایی اصرار ورزیدن و امیدواری می‌داند. بار آن هوش هیجانی را عامل مهمی در شکوفایی توانایی افراد برای کسب موفقیت در زندگی تلقی می‌کند و آن را با سلامتی عاطفی و در مجموع، سلامتی روانی مرتبط می‌داند. زوج‌هایی که هوش هیجانی بالاتری دارند احتمالاً توانایی بالایی در زمینه درک همسر خود در شرایط تعارض و اختلاف نظر خواهند داشت و به‌گونه‌ای می‌توانند عواطف و احساس‌های خود را به‌راحتی بروز دهند و مانع از طولانی شدن تعارض شوند و به این طریق روابط مطلوب و رضایت بیشتر و تعارض‌های کمتری را تجربه کنند. افرادی که هوش هیجانی پایین‌تری دارند، در مواجهه با استرس‌های زندگی، سازگاری و انطباق‌پذیری ضعیف‌تری خواهند داشت و در نتیجه بیشتر به افسردگی، ناامیدی و دیگر پیامدهای منفی زندگی مبتلا می‌شوند. بدیهی است که نقض در مهارت‌های هیجانی همسران در کنار عوامل متعدد دیگر،

آثار نامطلوبی بر زندگی مشترک زوجها می‌گذارد (رقیبی و همکاران، ۱۳۹۲). عدم برون‌ریزی هیجانات منجر به ایجاد مشکلاتی در روابط زوجین می‌شود (کمال عباسی، طباطبایی، آقا محمدیان، ۲۰۱۶). جنس، چاسین و گونزالز (۲۰۱۷)؛ بتول و خالید (۲۰۱۲) دریافتند که مؤلفه‌های خوش‌بینی، همدلی، بیانگری هیجانی، خودآگاهی هیجانی و کنترل تکانه‌ها نقش مهمی در روابط زناشویی دارند. بر همین اساس توانایی شناخت، ابراز و کنترل هیجانات یکی از ابعاد مهمی است که بر کیفیت روابط زوجین و از طرفی در بروز نوع سبک دلبستگی و عملکرد جنسی آنان تأثیرگذار می‌باشد. با توجه به اهمیت و پیچیدگی مسئله طلاق عاطفی و نتایج زیان‌بار طلاق عاطفی بر بهزیستی زوجین به دلیل نداشتن امنیت عاطفی در بروز هیجانات و زندگی مشترک و پیامدهای ناگوار حاصله، لازم است که بر پایه ظرفیت بالقوه نظریه سبک‌های دلبستگی، هوش هیجانی در عملکرد جنسی زوجین بتوان به توصیف، تبیین و اتخاذ اقدامات لازم در زمینه پیشگیری و درمان از منظر روانشناسی در این خصوص صورت پذیرد. لذا مسئله پژوهش در این تحقیق تعیین مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی در زنان متأهل و هدف ارائه الگوی ساختاری مناسب آن انجام و فرضیه‌های زیر آزمون شد.

۱. طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی در زنان قابل پیش‌بینی است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف پژوهشی بنیادی و از نظر روش جزء پژوهش‌های توصیفی - همبستگی از نوع اکتشافی-متوالی و هدایت شده بود؛ جامعه آماری پژوهش دربرگیرنده کلیه زنان متأهل مراجعه‌کننده به ۲۵ مرکز مشاوره شهر تهران در سال ۱۳۹۸ که تعداد آن‌ها بالغ بر ۱۸۵۴ نفر بود. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی چندمرحله‌ای با توجه به تجربیات پیشین محقق، شهر تهران به پنج منطقه (شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز) تقسیم شد و از هر منطقه تعداد پنج مرکز مشاوره به صورت تصادفی ساده انتخاب شد و از هر مرکز مشاوره تعداد ۱۵ زن متأهل به صورت غیر تصادفی، داوطلبانه و در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شد، به طور کلی از هر منطقه ۷۵ زن متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره به عنوان نمونه انتخاب شدند و حجم نمونه بر اساس نرم‌افزار آماری سمپل پاور (۳۵۰ نفر) و با توجه به احتمال ۲۰ درصد افت آزمودنی‌ها تعداد نمونه ۳۷۲ نفر انتخاب شد. معیارهای ورود به پژوهش شامل حداقل یک سال زندگی مشترک، محدوده سن ازدواج بین ۲۵ تا ۴۰ سال به بالا، مدرک تحصیلی حداقل دیپلم، داشتن تعارضات و مشکلات زناشویی، معیارهای خروج داشتن بیماری‌های جسمانی و روانی مشهود و حاد، سوءمصرف مواد، بود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه طلاق عاطفی^۱. این پرسشنامه ۲۴ سؤالی توسط گاتمن ۲۰۰۸ از کتاب موفقیت یا شکست ساخته شده است و به شیوه بله یا خیر باید به آن پاسخ داد. پاسخ بله امتیاز یک و پاسخ خیر صفر امتیاز می‌گیرد. حداقل نمره در این مقیاس صفر و حداکثر نمره ۲۴ است. هر چقدر میزان جواب‌های بله بیشتر باشد احتمال طلاق عاطفی بیشتر است. نقطه برش این پرسشنامه عدد ۸ است که اگر نمره فردی بالاتر از آن باشد در معرض خطر طلاق عاطفی قرار دارد و توصیه می‌شود که مورد کمک حرفه‌ای توسط متخصصان مربوطه قرار گیرد. برای به دست آوردن روایی سازه از تحلیل عاملی به روش چرخشی واریماکس و آزمون اسکری استفاده شد. در پژوهش موسوی و رضازاده (۱۳۹۳) آلفای کرونباخ برای اعتبار مقیاس ۰/۹۳ ذکر شده است. در پژوهش حاضر ۰/۸۳ به دست آمد.

۲. پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان^۲. این پرسشنامه ۱۸ عبارتی بر اساس مبانی نظری دلبستگی توسط کالینز و رید در سال ۱۹۹۰ تهیه شد و در سال ۱۹۹۶ مورد بازنگری قرار گرفت. این مقیاس چگونگی مهارت‌های ارتباطی و سبک رابطه صمیمانه آزمودنی را در مقیاسی لیکرتی ارزیابی می‌کند. به هر سؤال نمره‌ای بر اساس کاملاً مخالفم=۱ و کاملاً موافقم=۵ تعلق می‌گیرد. این پرسشنامه دارای سه زیرمقیاس دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی است. زیرمقیاس ایمن شامل سؤال‌های ۱، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴ و ۱۷؛ مقیاس اجتنابی شامل سؤال‌های ۳، ۴، ۷، ۱۵، ۱۶ و ۱۸؛ و مقیاس اضطرابی شامل سؤال‌های ۲، ۵، ۶، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ است. عبارت ۲-۳-۴-۹-۱۰-۱۶-۱۷-۱۸، نمره‌گذاری به صورت معکوس انجام می‌شود. آزمودنی بر اساس نمره‌های به دست آمده در یکی از انواع سبک‌های دلبستگی ایمن، اضطرابی و اجتنابی جای می‌گیرد (هاشمی، درتاج، سعدی پور و اسدزاده، ۱۳۹۶). کالینز و رید ۱۹۹۰ (نقل از پاکدامن و خانجانی، ۱۳۹۰) نشان دادند که نمره‌های زیرمقیاس‌های ایمن، اجتنابی و اضطرابی در فاصله زمانی ۸ ماه و حتی در طول ۲ ماه پایدار مانده‌اند و میزان آلفای کرونباخ را برای هر زیرمقیاس این پرسشنامه در نمونه‌ای از دانشجویان برای دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی به ترتیب برابر با ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۵ گزارش کردند. پایایی پرسشنامه سبک‌های دلبستگی با استفاده از روش آلفای کرونباخ در پژوهش هاشمی و همکاران (۱۳۹۶) برای هر یک از ابعاد دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی و اضطرابی به ترتیب برابر با ۰/۶۸، ۰/۷۰ و ۰/۷۸ گزارش کردند. ضریب آلفای کرونباخ این ابزار در پژوهش حاضر ۰/۷۵ و برای زیر مقیاس اضطرابی ۰/۸۶، اجتنابی ۰/۸۹، ایمن ۰/۸۳ به دست آمده است.

۳. پرسشنامه عملکرد جنسی^۳. شاخص عملکرد جنسی توسط روزن و همکارانش (۲۰۰۰) ساخته شده است و دارای ۱۹ گویه می‌باشد که عملکرد جنسی زنان را در ۶ حوزه مستقل (میل جنسی، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایتمندی جنسی، درد) در طیف لیکرت از ۰ تا ۵ می‌سنجد. در شش حیطة میل جنسی (۲ سؤال)، تحریک روانی (۴ سؤال)، ارگاسم (۳ سؤال)، درد (۲ سؤال)، رطوبت (۳ سؤال) و رضایتمندی جنسی (۳ سؤال) می‌باشد. حداقل امتیاز حاصل از پاسخ‌دهی به سؤالات، ۲ و حداکثر ۳۶ می‌باشد که امتیاز کمتر از ۱۰ اختلال عملکرد جنسی شدید، ۱۱-۱۷ اختلال عملکرد متوسط، ۱۸-۲۳ اختلال عملکرد خفیف و بالای ۲۳ عدم اختلال عملکرد جنسی را نشان می‌دهد. نمره کل با جمع کردن

۱. Emotional Divorce Questionnaire

۲. Attachment Style Questionnaire

۳. Sexual Function Questionnaire

نمرات همه حیطة‌ها به دست می‌آید. محدوده نمره کل بین ۲ تا ۳۶ است، نمره بالاتر نشان دهنده عملکرد جنسی مطلوب‌تر است. از افراد خواسته می‌شود تا بهترین گزینه که نشان دهنده وضعیت آنان طی ۴ هفته اخیر بوده است را انتخاب کنند. کمتر از ۲۳ به عنوان اختلال در نظر گرفته می‌شود. این پرسشنامه از پایایی و روایی لازم در دوران بارداری برخوردار است روزن و همکاران (۲۰۰۰). شاخص عملکرد جنسی در گروهی از زنان با اختلال تحریک جنسی مورد اعتباریابی قرار گرفته شده است. بر همین اساس پرسشنامه مذکور در مطالعات فراوانی در خارج از کشور مورد استفاده قرار گرفته است و درجه بالایی از همسانی درونی و پایایی را نشان داده است و همچنین مطالعات انجام شده تفاوت معنادار قابل ملاحظه‌ای بین نمرات گروه بیماران و گروه کنترل در هر ۶ حوزه را نشان داده است. با توجه به امتیازات بالا و به دلیل کوتاه بودن پرسشنامه به نظر می‌رسد شاخص عملکرد جنسی زنان ابزار مناسب جهت سنجش عملکرد جنسی باشد. پایایی مقیاس از طریق آنالیز ثبات یا ضریب همسانی درونی سؤالات ۰/۷ محاسبه شده است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ در کل افراد برای هر یک از حوزه‌ها و کل مقیاس ۰/۷۰ و بالاتر بود که با نتایج تحقیقات روزن و همکاران (۲۰۰۰) (۰/۸۹ یا بالاتر)، تحقیقات مستون (۲۰۰۹) (۰/۷۴ یا بالاتر) و ویگل و همکاران (۲۰۱۰) (۰/۸۰ یا بالاتر)، هماهنگی دارد. مطالعه روزن و همکاران (۲۰۰۰)، روایی همگرایی این مقیاس با مقیاس رضایت زناشویی روایی مناسب این مقیاس را نشان داد. در مطالعه روزن و همکاران (۲۰۰۰) پایایی بازآزمایی کل مقیاس ۰/۸۸ و برای زیر مقیاس‌ها از ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ گزارش شده است. در پژوهش کراسکیان موجمباری و همکاران (۱۳۹۳) روایی و پایایی این پرسشنامه مورد آزمایش قرار گرفته است. در این پژوهش برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی استفاده شد. بر اساس یافته‌های مطالعه، پرسشنامه سنجش عملکرد جنسی در ساختار تک عاملی، برای بررسی سازه عملکرد جنسی در جامعه زنان متأهل شهر تهران دارای روایی بود. برای بررسی اعتبار این پرسشنامه از روش بازآزمایی استفاده شد و میزان آن با فاصله زمانی یک ماه برابر با ۰/۸۸ به دست آمده که حاکی از اعتبار خوب پرسشنامه است. ضریب آلفای کرونباخ این ابزار در پژوهش حاضر ۰/۷۱ و برای زیر مقیاس (میل ۰/۸۱، تحریک ۰/۸۱، رطوبت ۰/۷۲، ارگاسم ۰/۸۸، رضایتمندی جنسی ۰/۷۸، درد ۰/۸۱) به دست آمده است.

۴. پرسشنامه هوش هیجانی^۱. این آزمون ۱۱۷ سؤال و ۱۵ خرده آزمون دارد که بار-ان در میان ۳۸۳۱ نفر از ۶ کشور (آرژانتین، آلمان، هند، نیجریه، آفریقای جنوبی و کانادا) که ۴۸/۸ درصد آن‌ها مرد و ۵۱/۲ درصد آن‌ها زن بودند اجرا کرد. نتایج حاصل از هنجاریابی نشان داد که آزمون از حد مناسبی از اعتبار (پایایی) و روایی برخوردار است (بار-ان، ۲۰۰۰). پاسخ‌های آزمون بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت کاملاً موافقم=۵ تا کاملاً مخالفم=۱ تنظیم شده است؛ حداقل نمره برای هر فرد در کل آزمون ۹۰ و حداکثر نمره ۴۵۰ است، حداقل و حداکثر نمره هر فرد در هر خرده مقیاس نیز به ترتیب ۶ و ۳۰ به دست آمد (اکبری، پوراعتماد و صدق‌پور، ۱۳۸۹). سموعی (۱۳۸۰؛ نقل از دهشیری، ۱۳۸۱) در اصفهان به ترجمه و هنجاریابی این آزمون پرداختند که پس از هنجاریابی آزمون تعداد سؤال‌ها از ۱۱۷ به ۹۰ تقلیل

۱. Emotional Intelligence Questionnaire

یافت. پایایی آزمون از طریق محاسبه آلفای کرونباخ $0/93$ گزارش شده است. روایی آزمون از طریق اجرای فرم موازی، که مصاحبه‌ای سازمان یافته درباره میزان و تنوع هیجان‌ها، عواطف و ویژگی‌های فردی و احساسی بود، در سطح $0/01$ معنی‌دار گزارش شده است. همچنین پایایی آزمون از طریق روش بازآزمایی پس از سه هفته $0/68$ و از طریق دو نیمه کردن $0/78$ گزارش شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل $0/79$ به دست آمد.

شیوه اجرا. پس از اخذ برگه معرفی‌نامه از دانشگاه واحد محل تحصیل به مراکز مشاوره شهر تهران مراجعه و اطلاعات اولیه جهت اجرای پژوهش به مدیریت مراکز مشاوره کلینیک‌های روان‌شناختی شهر تهران توضیح داده شد. از آنجایی که شهر تهران به عنوان کلان‌شهر با جمعیت چند میلیونی دارای مناطق و نواحی مختلف و با توجه به احتمال اختلاف سطح فرهنگی، اجتماعی، طبقاتی و... ساکنین، شهر تهران به پنج منطقه (شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز) تقسیم شد و از هر منطقه تعداد پنج مرکز مشاوره به صورت تصادفی ساده انتخاب و از هر مرکز مشاوره تعداد ۱۵ زن متأهل به صورت غیر تصادفی، داوطلبانه و در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شد، به طور کلی از هر منطقه ۷۵ زن متأهل انتخاب شد. با توجه به احتمال ۲۰ درصد افت آزمودنی‌ها تعداد نمونه ۳۷۲ نفر در نظر گرفته شد. به منظور انجام پرسشنامه‌ها در ابتدا با زنان متأهلی که برای مشکلات زناشویی به مراکز مشاوره و کلینیک‌های روان‌شناختی مراجعه کرده بودند، اطلاعات اولیه از آزمودنی‌ها اخذ شد و به آنها در مورد شرایط شرکت در پژوهش و اصول اخلاقی نظیر رضایت آگاهانه، رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات شخصی توضیح داده شد. سپس پرسشنامه‌ها توسط آزمودنی‌ها تکمیل شد. هنگام بررسی، ۲۲ پرسشنامه که به صورت ناقص و بدون پاسخ و یا به دو گزینه پاسخ داده بودند، کنار گذاشته شد و در نهایت ۳۵۰ پرسشنامه به عنوان نمونه مورد مطالعه، در نرم‌افزار معادلات ساختاری SPSS و Smart PLS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به پیچیدگی الگوی پژوهش از روش‌های واریانس محور الگوسازی معادلات ساختاری^۱ به منظور الگویابی معادلات ساختاری در دو بخش الگوی اندازه‌گیری و الگوی ساختاری استفاده شده است. در روش واریانس محور که نسل دوم معادلات ساختاری است. مطابق با نظر هیر (۲۰۱۰) و هنسلر (۲۰۰۹) ابتدا آزمون همگن بودن سؤالات یک متغیر اجرا گردید و بر اساس آن بقیه آزمون بر روی الگوی ساختاری اجرا گردید.

یافته‌ها

بر اساس ویژگی جمعیت شناختی افراد مورد مطالعه از لحاظ دامنه سنی (۴۶/۲۸ درصد) بین ۳۶ تا ۴۰ سال و از لحاظ تعداد فرزند (۴۶ درصد) دارای دو فرزند و از لحاظ میزان تحصیلات (۷/۱۴ درصد) دارای مدرک دیپلم و (۱۷/۱۴) درصد دارای مدرک کاردانی و (۴۶/۸۵ درصد) دارای مدرک کارشناسی و (۲۸/۸۵ درصد) دارای مدرک کارشناسی ارشد و از لحاظ مدت تأهل (۳۰ درصد) بین ۱۱ تا ۱۵ سال و از لحاظ شغل (۴۷/۷۱ درصد) خانه‌دار بودند.

^۱ Structural equation modeling (SEM)

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار، چولگی و کشیدگی، ضریب تحمل، تورم و دوربین واتسون متغیرهای پژوهش (تعداد = ۳۰۰ نفر)

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم و دوربین واتسون
سبک ایمن	۱۰/۰۲	۵/۶۴	-۰/۵۸۷	-۰/۹۶	۰/۷۴	۱/۲۴
سبک اجتنابی	۹/۸۰	۳/۵۸	۱/۳۵۶	-۰/۷۹	۰/۸۱	۱/۲۶
سبک اضطرابی	۱۲/۵۱	۴/۲۲	۱/۲۴۸	-۰/۸۹	۰/۸۰	۱/۳۰
میل جنسی	۴۶/۵۷	۷/۵۹	-۱/۷۸	-۰/۹۹	۰/۸۳	۱/۲۷
تحریک روانی	۱۲/۳۳	۵/۷۵	-۰/۹۵	۰/۷۸	۰/۸۴	۱/۳۴
رطوبت	۲۶/۱۹	۴/۳۸	۱/۱۸	۰/۶۵	۰/۷۹	۱/۷۴
ارگاسم	۶۹/۴۲	۶/۵۳	۰/۹۵	-۰/۸۴	۰/۶۸	۱/۶۶
رضایت‌مندی	۶۳/۲۷	۵/۲۵	-۱/۹۲	-۱/۲۳	۰/۵۷	۱/۵۹
درد جنسی	۸۷/۱۱	۳/۴۴	-۱/۸۷	۱/۲۳	۰/۶۰	۱/۶۳
هوش هیجانی	۶۹/۷۸	۵/۵۴	-۰/۶۸	-۰/۳۵	۰/۶۳	۱/۶۷
طلاق عاطفی	۴۳/۱۶	۹/۵۸	-۰/۷۸	-۰/۶۹	-	-

جدول ۱ نشان می‌دهد که چولگی و کشیدگی بین ± 2 قرار دارند؛ بنابراین توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش طبیعی و مقادیر ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پیش‌بین بزرگ‌تر از ۰/۱ و کوچک‌تر از ۱۰ است؛ همچنین مقدار دوربین واتسون در فاصله مجاز ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد؛ بنابراین مفروضه هم خطی بودن نیز در بین متغیرهای پیش‌بین برقرار است.

جدول ۲. نتایج آزمون پایایی الگوی طلاق عاطفی بر اساس مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی (n=۳۵۰)

متغیر	آلفای کرونباخ	همبستگی اسپیرمن	شاخص فورنل و لاکر	پایایی ترکیبی دلوین گلدشتاین	پایایی اشتراکی	پایایی ترکیبی > پایایی اشتراکی
سبک اجتنابی	۰/۸۹	۰/۷۱	۰/۶۲	۰/۹۲	۰/۷۱	۰/۷۱ > ۰/۹۲
سبک اضطرابی	۰/۸۶	۰/۷۲	۰/۴۴	۰/۹۰	۰/۶۹	۰/۶۹ > ۰/۸۶
سبک ایمن	۰/۸۳	۰/۸۷	۰/۵۴	۰/۸۸	۰/۶۶	۰/۶۶ > ۰/۸۷
میل	۰/۸۶	۰/۹۲	۰/۵۰	۰/۸۸	۰/۷۹	۰/۷۹ > ۰/۸۸
تحریک روانی	۰/۸۱	۰/۸۵	۰/۵۷	۰/۸۶	۰/۷۲	۰/۷۲ > ۰/۸۶
رطوبت	۰/۸۱	۰/۸۱	۰/۵۴	۰/۹۱	۰/۸۴	۰/۸۴ > ۰/۹۱
ارگاسم	۰/۷۲	۰/۷۳	۰/۴۹	۰/۸۷	۰/۷۸	۰/۷۸ > ۰/۸۷
رضایت جنسی	۰/۸۸	۰/۷۱	۰/۵۸	۰/۹۱	۰/۷۳	۰/۷۳ > ۰/۹۱

۰/۶۷ > ۰/۸۶	۰/۶۷	۰/۸۶	۰/۵۳	۰/۷۲	۰/۷۸	درد
۰/۷۳ > ۰/۸۹	۰/۷۳	۰/۸۹	۰/۴۵	۰/۷۳	۰/۸۱	عملکرد جنسی
۰/۷۴ > ۰/۸۵	۰/۷۴	۰/۸۵	۰/۴۸	۰/۷۸	۰/۶۵	هوش هیجان
۶۱ > ۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۶	۰/۲۴	۰/۸۰	۰/۷۹	طلاق عاطفی

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که پایایی الگو بر اساس ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی در هریک از متغیرها بالای ۰/۷ است. از طرفی پایایی اشتراکی متغیرهای مورد بررسی بالاتر از ۰/۵ است؛ بنابراین بر اساس چهار آزمون پایایی، الگو مورد تأیید قرار گرفت. به‌منظور بررسی روایی سازه الگو انعکاسی روایی همگرا و واگرا از دو آزمون میانگین واریانس استخراجی و مقایسه آزمون پایایی ترکیبی با میانگین واریانس استخراجی مورد سنجش قرار گرفت. نتایج نشان داد که کلیه متغیرها دارای پایایی ترکیبی بزرگ‌تر از پایایی اشتراکی است، بنابراین الگو دارای همگرایی بوده و همچنین کلیه شاخص‌های پایایی اشتراکی بالاتر از ۰/۵ است. با توجه به اینکه کیفیت جایگزین برآزش در معادلات ساختاری کوواریانس محور است، از شاخص اشتراکی روایی متقاطع استفاده شد که مقادیر الگو شاخص کیفیت اندازه‌گیری بالاتر از ۰/۱۵ به دست آمد که نشان می‌دهد الگوی اندازه‌گیری از کیفیت بالایی برخوردار است.

جدول ۳. معناداری فرضیات و شدت و جهت تأثیر آن‌ها بر اساس مسیر مستقیم و غیرمستقیم

سطح معناداری	ضرایب استاندارد	ضرایب معناداری	
۰/۰۰۱	۷۳/۰	۲۳/۱۱	سبک اجتنابی -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	-۶۹/۰	۲۷/۸	سبک اجتنابی -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	۷۴/۰	۴۸/۱۶	سبک اضطرابی/دوسوگرا -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	-۷۲/۰	۶۴/۱۲	سبک اضطرابی/دوسوگرا -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۶۳/۰	۲۲/۱۳	سبک ایمن -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۵۷/۰	۸۸/۱۰	سبک ایمن -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۷۲/۰	۰۷/۲۳	میل -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۶۸/۰	۹۰/۱۷	میل -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۰/۸۱	۱۵/۲۲	تحریک روانی -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۰/۷۶	۱۳/۴۵	تحریک روانی -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۵۴/۰	۳۹/۱۱	رطوبت -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۵۱/۰	۴۳/۹	رطوبت -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۴۷/۰	۶۷/۲۴	ارگاسم -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۴۳/۰	۲۸/۱۳	ارگاسم -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۷۱/۰	۴۹/۱۱	رضایتمندی جنسی -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	۶۵/۰	۴۹/۸	رضایتمندی جنسی -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	۶۵/۰	۸۱/۹	درد -> طلاق عاطفی
۰/۰۰۱	-۶۰/۰	۹۹/۷	درد -> هوش هیجانی
۰/۰۰۱	-۸۲/۰	۴۳/۱۶	عملکرد جنسی -> طلاق عاطفی

عملکرد جنسی - هوش هیجانی	۲۰/۱۱	۷۹/۰	۰/۰۰۱
هوش هیجانی - طلاق عاطفی	۸۲/۲۷	-۶۷/۰	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۳ در خصوص بررسی سؤال‌های پژوهش مبنی بر اینکه آیا بر اساس مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی، هوش هیجانی می‌توان طلاق عاطفی زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران را پیش‌بینی کرد؟ بررسی معناداری مسیرهای مستقیم نتایج نشان داده است که مسیر مستقیم مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی، هوش هیجانی با طلاق عاطفی با توجه به مقدار سطح معناداری که کمتر از ۰/۰۱ است و نیز مقدار ضرایب معناداری آماره t که خارج از بازه ۲/۵۸- و ۲/۵۸ است در سطح اطمینان ۰/۹۹ فرض صفر را رد و فرض پژوهش را که خبر از وجود رابطه معنادار مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی، هوش هیجانی با طلاق عاطفی را تأیید می‌کند. بر همین اساس می‌توان بیان داشت که سؤال پژوهش تأیید می‌گردد. همچنین به‌منظور بررسی مسیر غیرمستقیم رابطه در خصوص پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی نتایج ضرایب معناداری به دست آمده نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم بین سبک‌های دلبستگی و مؤلفه‌های آن با میانجی‌گری هوش هیجانی بر طلاق عاطفی با توجه به مقدار ضرایب معناداری آماره t در سطح اطمینان ۰/۹۹ معنادار است. نتایج شمول واریانس (۰/۹۴۷) نشان داده است که هوش هیجانی برای دو متغیر سبک دلبستگی و طلاق عاطفی و نیز نتایج شمول واریانس عملکرد جنسی (۰/۹۴۹) نقش میانجی‌گری کامل دارد. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده نشان داده که الگوی اندازه‌گیری با الگوی ساختاری هر دو از کیفیت نسبتاً مناسب و بالایی برخوردار است.

جدول ۴. نتایج آزمون R Square و شاخص افزونگی

	R Square	R	Square Adjusted	CVRED
هوش هیجانی	۰/۶۱		۰/۶۰	۰/۴۵
طلاق عاطفی	۰/۶۶		۰/۶۶	۰/۶۲

این آزمون نشان داد در هر معادله ساختاری متغیرهای مستقل روی هم رفته چقدر از رفتار متغیر درون‌زا را پیش‌بینی می‌کند. در معادله اول دو متغیر سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی رفتار هوش هیجانی را پیش‌بینی می‌کند و در معادله دوم دو متغیر برونزای قبلی به اضافه هوش هیجانی، رفتار طلاق عاطفی را پیش‌بینی می‌کند. مطابق با نظر چین (۱۹۹۸) اگر تعداد متغیرهای مستقل کمتر یا مساوی ۵ عدد باشد مقدار ضریب تعیین R2 را با سه عدد ۰/۱۹ (ضعیف)، ۰/۳۳ (متوسط)، ۰/۶۷ (قوی) پیش‌بینی می‌کند و مطابق با نظر هیر (۲۰۱۰) اگر تعداد متغیرهای مستقل بزرگ‌تر از ۵ عدد باشد با سه مقدار ۰/۲۵، ۰/۵۰، ۰/۷۵ پیش‌بینی می‌شود. طبق نتایج جدول فوق R2 معادله اول و معادله دوم قوی گزارش شد.

جدول ۵. شاخص F2 یا اندازه اثر

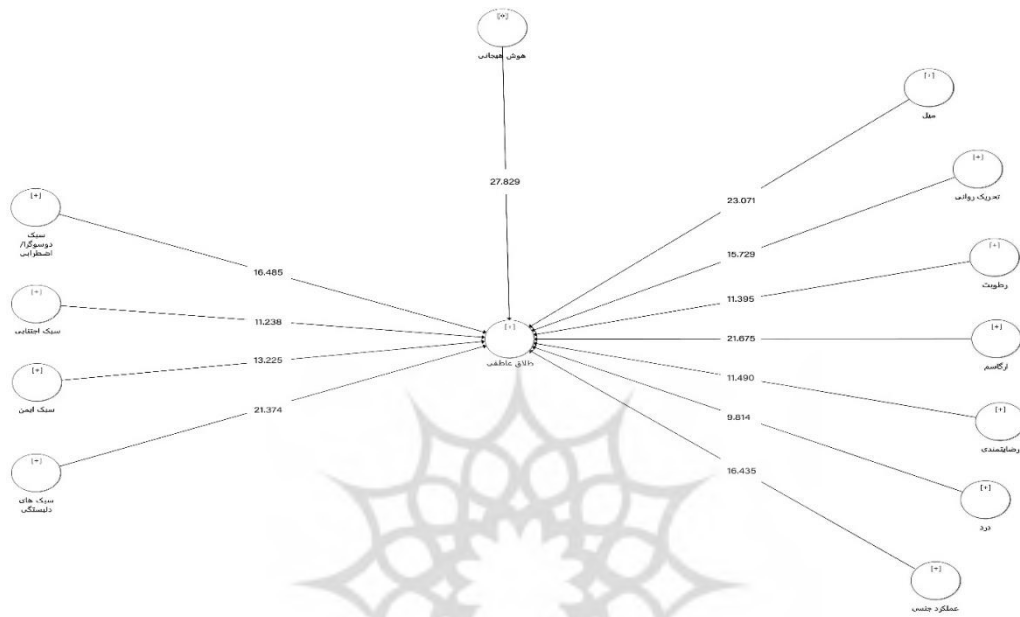
هوش هیجانی	طلاق عاطفی
۰/۱۴	۰/۱۹
۰/۱۲	۰/۱۷
۰/۱۱	۰/۱۶
۰/۱۲	۰/۱۵
۰/۱۴	۰/۱۹
۰/۱۲	۰/۱۶
۰/۱۰	۰/۱۵
۰/۰۹	۰/۱۴
۰/۱۲	۰/۱۷
۰/۱۱	۰/۱۴
۰/۱۴	۰/۱۸
-	۰/۲۸

همان‌طور که در مدل بیرونی اندازه‌گیری از شاخصی به نام CVCOM استفاده شد، در مدل درونی (ساختاری) از شاخص CVRED که مخفف روایی متقاطع افزونگی است، استفاده می‌شود که با دستور چشم‌پوشی این شاخص را با عدد ۰/۰۲ (ضعیف)، ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (قوی) مقایسه است. کیفیت روایی متقاطع افزونگی مدل ساختاری برای عملکرد جنسی متوسط است؛ اما برای هوش هیجانی کیفیت قوی دارد. از طرفی بر اساس نتایج به دست آمده از مدل اندازه‌گیری در بخش CVCOM نیز از کیفیتی قوی برخوردار بود که نتایج مدل اندازه‌گیری با مدل ساختاری هر دو از کیفیت نسبتاً مناسب و بالایی برخوردار هستند. بر همین اساس لازم است که از آزمون‌های مدل کلی استفاده نموده تا مشخص شود پیش‌بینی نتایج در چه وضعیتی است، زیرا مدل اصلی تحقیق ترکیبی از دو مدل است. آزمون برازش SRMR قابل اتکا در خصوص ارائه مدل نشان داده است که میزان SRMR برابر ۰/۰۶۴ است؛ همچنین در این پژوهش مقدار gof بسیار بزرگ‌تر از مقدار قبلی ۰/۴۸ است.

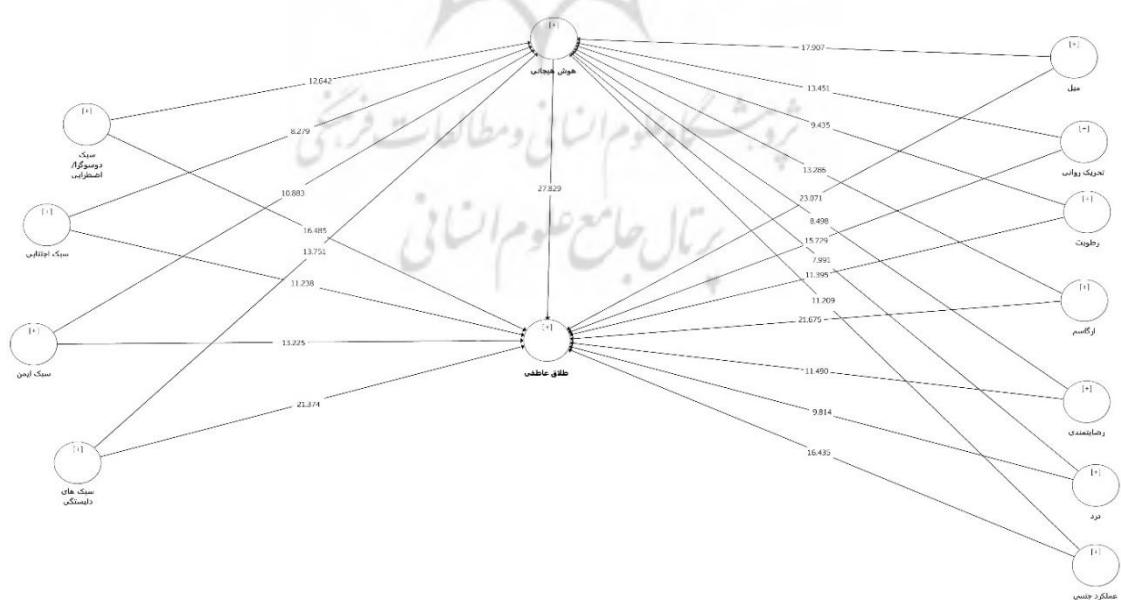
جدول ۶ کیفیت مدل اندازه‌گیری شاخص اشتراکی روایی CVCOM

سبک اجتنابی	سبک اضطرابی	سبک ایمن	میل	تحریک روانی	رطوبت	ارگاسم	رضایت جنسی	درد	عملکرد جنسی	هوش هیجانی	طلاق عاطفی
۰/۴۹	۰/۴۰	۰/۳۶	۰/۴۰	۰/۴۰	۰/۲۹	۰/۴۸	۰/۳۴	۰/۴۲	۰/۲۵	۰/۳۳	۰/۳۹

با توجه به اینکه کیفیت جایگزین برآزش در معادلات ساختاری کوواریانس محور، شاخص اشتراکی روایی متقاطع است که نتایج به دست آمده نشان داده است مقادیر الگو شاخص کیفیت اندازه‌گیری بالاتر از ۰/۱۵ است که نشان می‌دهد الگوی اندازه‌گیری از کیفیت بالایی برخوردار است.

شکل ۱ مدل اندازه‌گیری در حالت معناداری ضرایب بدون حضور میانجی

شکل ۲ مدل ساختاری در حالت معناداری ضرایب با حضور میانجی

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران انجام شد. برآیند پژوهش نشان داد: استفاده از روش مدل یابی معادلات ساختاری برای ارزیابی چگونگی برآزش مدل ساختاری با داده‌های گردآوری شده در آزمون سؤال اصلی پژوهش (ارائه مدلی برای پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی) با مدل نظری مطابقت دارد. بدین ترتیب فرض صفر رد و فرض خلاف تأیید گردید. بر پایه یافته‌های حاصله چنین نتیجه‌گیری می‌شود که مدل ساختاری پژوهش با داده‌های گردآوری شده برآزش دارد. همچنین نتایج پژوهش نشان داد: بین مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با طلاق عاطفی زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران رابطه معناداری وجود دارد و مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی بر طلاق عاطفی زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران شدت اثر مطلوبی داشته است. نتایج یافته‌های به دست آمده هم‌راستای پژوهش‌های جاروان و آلفرید (۲۰۲۰)، ساکاتا و مکینز (۲۰۱۹)، راتر (۲۰۱۸)، مولوف و همکاران (۲۰۱۸)، لارسون و همکاران (۲۰۱۷)، لیچستین و یوانگ (۲۰۱۷)، آماتو و هامن ماریوت (۲۰۱۷)، بلو براندو، براون و راگسدل (۲۰۱۷)، الیسون و همکاران (۲۰۱۶)، ساکولاسپریپرست و همکاران (۲۰۱۶)، لوسین (۲۰۱۶)، کمپل، سیمپسون، بلدری و کشی (۲۰۱۵)، بوک والا، سوپین و زدانیوک (۲۰۱۵)، کریستینا، فیلیپ هاوانگ، برژیتا و ویکبرگ (۲۰۱۲)، لوپز، ریگز، پالارد و هوک (۲۰۱۱)، لمنز، بایس، هین، ایسلر و دمیتنار (۲۰۱۰)، عبداللهی و همکاران (۱۳۹۰)، صادقی (۱۳۹۶)، شمس آبادی و همکاران (۱۳۹۸)، جزایری (۱۳۹۷)، صمدی کاشان و همکاران (۱۳۹۷)، جزینی و همکاران (۱۳۹۶)، کریمی پور زارع و همکاران (۱۳۹۶)، هدایتی و همکاران (۱۳۹۵) است. ادبیات پژوهشی و پژوهش‌های مروری نیز قویاً نشان داده‌اند که هوش هیجانی نقش اساسی در بروز طلاق عاطفی دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان چنین عنوان کرد که روابط رضایت‌بخش بین زوجین از طریق علاقه متقابل، میزان مراقبت از همدیگر و تفاهم قابل‌سنجش است. عوامل گوناگونی از جمله: رضایت زناشویی، سبک دلبستگی زوجین و میزان تاب‌آوری و تحمل ناکامی و تنظیم هیجانات زوجین می‌تواند بر سلامت خانواده تأثیر بگذارد (هادی و همکاران، ۱۳۹۵). همچنین همسو با نتایج پژوهش در خصوص عملکرد جنسی با یافته‌های پژوهش‌های ساکاتا و مکینز (۲۰۱۹)، مولوف و همکاران (۲۰۱۸)، لارسون و همکاران (۲۰۱۷)، لیچستین و یوانگ (۲۰۱۷)، الیسون و همکاران (۲۰۱۶)، بازدار و همکاران (۱۳۹۷)، سالاری فر (۱۳۹۷) و نیز یافته‌های پژوهش‌های راتر (۲۰۱۸)، آدولا (۲۰۱۲)، چیو و اسشولتز (۲۰۱۱) حاکی از همسو بودن با رابطه سبک‌های دلبستگی بر طلاق عاطفی دارد. با توجه به بررسی مطالعات انجام شده می‌توان بیان داشت: طلاق عاطفی تحت تأثیر سبک‌های دلبستگی، عملکرد جنسی، هوش هیجانی قرار گیرد و همچنین با توجه به اینکه در جریان طلاق عاطفی زنان بیشتر از سایر اعضا در معرض آسیب هستند (صفریان، حاجی اربابی، عاشوری، ۲۰۱۵) و اینکه زوجین تا چه حد بتوانند به‌منظور غنی‌سازی روابط و کاهش تعارض‌های زناشویی بحران‌ها را از سر بگذرانند و نیازهایشان را تأمین

سازد. لازم است که به شناخت سبک‌های دلبستگی و آگاهی از انواع عواطف به بازسازی تفکرات، احساسات و هیجانات، رفتارها و نشانه‌های جسمانی خود بپردازند (بهرامی و کامرانی صالح، ۱۳۹۵). در تعمیم یافته‌های این پژوهش باید متذکر شد که داده‌های این پژوهش در یک مقطع زمانی خاص به دست آمد و جامعه مورد پژوهش و نیز حجم نمونه یکی از محدودیت‌های این پژوهش است. همچنین، برای سنجش متغیرها روش خودسنجی به کار گرفته شد و از پرسشنامه برای جمع‌آوری داده‌های مورد نظر استفاده گردید. علاوه بر این، متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش ممکن است تحت تأثیر متغیرهای شخصیتی، راهبردهای مقابله‌ای، باورهای مذهبی، وضعیت اقتصادی-اجتماعی و نوع ساختار خانواده و از این دست باشد که از محدودیت‌های این پژوهش به حساب می‌آید. همچنین با توجه به نتایج پژوهش، از آنجا که ازدواج و انتخاب همسر یکی از تصمیمات مهم زندگی محسوب می‌شود و با توجه به نقش پیش‌بینی‌کنندگی طلاق عاطفی بر اساس سبک دلبستگی و عملکرد جنسی با میانجیگری هوش هیجانی، از این رو پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش ایجاد بسترهای ارتباطی مناسب در زمینه کمک به بهبود روابط زوجین امکانات مناسب جهت آموزش‌های لازم در خصوص ارائه مهارت‌های ارتباطی و مهارت‌های حل مسئله و تنظیم هیجانات و آموزش‌های مختلف زوج درمانی، در خصوص ارتقاء میزان تاب‌آوری و بهبود کیفیت زندگی در جهت سلامت روان زوجین به منظور مواجهه با نوع تعارضات زناشویی ارائه شود تا از این طریق بتوانند میزان رضایت زناشویی زوجین را ارتقاء بخشید.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند. به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه می‌ماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد.

سپاسگزاری

این پژوهش از رساله نویسنده اول در دوره دکتری دانشگاه آزاد اسلامی اخذ شده است؛ از همه بزرگوارانی که با همکاری، راهنمایی و مساعدت خود به انجام رسیدن این پژوهش را شادنی ساختند، سپاسگزاریم.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

اعتمادی، عذرا، نوایی نژاد، شکوه، احمدی، سید احمد، و فرزاد، ولی‌اله. (۱۳۸۵). بررسی تأثیر زوج‌درمانی به شیوه ایماگوتراپی بر افزایش صمیمیت زوجین شهر استان اصفهان. *پژوهش‌های تازه*، ۵(۱۹): ۳۳-۴۹.

- بازدار، خالد، موسوی، سیداصغر. (۱۳۹۷). بررسی رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و کمال‌گرایی منفی در پیش‌بینی طلاق عاطفی در بین زوجین. فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده. ۸(۴۳): ۹۳-۱۱۶.
- بلالی، اسماعیل، بختیاری سفر، زهره، محمدی، اکرم، و محقق، حسین. (۱۳۹۵). عوامل مؤثر بر تضاد نقش‌های زن و روابط آن با تعارضات خانوادگی. *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۷(۴): ۱۱۷-۱۳۲.
- بهرامی، محمود، و کامرانی صالح، بخشعلی. (۱۳۹۵). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیت و سبک‌های دلبستگی با میزان هیجان‌خواهی نیروهای عملیاتی. *فصلنامه روان‌شناسی نظامی*، ۷(۲۸): ۲۹-۴۴.
- پاکدامن، شهلا، و خانجانی، مهدی. (۱۳۹۰). نقش فرزندپروری ادراک شده در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و جمع‌گرایی در دانشجویان. *فصلنامه پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۱(۴): ۱۰۲-۸۱.
- جزایری، سیدحسین، دلاور، علی، و درتاج، فریبرز. (۱۳۹۷). تدوین مدل شادکامی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی، سبک دلبستگی، فعالیت‌های ارادی و ویژگی‌های جمعیت شناختی. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۹(۵۳): ۴۴-۸۳.
- جزینی، شادی، عبدالهی، نیره، امان‌الهی، عباس، و اصلانی، خالد؛ (۱۳۹۶). پیش‌بینی عملکرد جنسی بر اساس سبک‌های دلبستگی، تمایز یافتگی خود و تحصیلات در دانشجویان زن متأهل شهر اهواز. *فصلنامه مطالعات روان‌شناختی*، ۱۳(۴): ۴۳-۵۸.
- حیدری، آرمان، و دهقانی، حمیده. (۱۳۹۵). واکاوی کیفی پیامدهای اشتغال زنان متأهل و بسترهای تعدیل‌کننده آن. *فصلنامه جامعه‌شناسی نهادهای اجتماعی*، ۳(۸): ۷۳-۹۵.
- دوراندیش، یاسمن. (۱۳۹۸). نقش واسطه‌ای خودپنداشت در رابطه کمال‌گرایی و طلاق عاطفی زوجین. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب.
- رقیبی، مهوش، و قرچاقی، مریم. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین هوش هیجانی و معنوی در بین زوجین خوش‌ساز و ناسازگار. *فصلنامه جامعه‌شناسی زنان*، ۱(۱۳): ۱۲۳-۱۴۰.
- سالاری فره، مرضیه. (۱۳۹۷). رابطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و توانایی حل مسئله با طلاق عاطفی دانشجویان متأهل، دومین کنفرانس دانش و فناوری روانشناسی، علوم تربیتی و جامعه‌شناسی ایران، تهران، موسسه برگزارکننده همایش‌های توسعه محور دانش و فناوری سام ایرانیان.
- سلمانیان، کفایت، و عامری، زینب. (۱۳۹۵). بررسی سبک‌های دلبستگی بر طلاق عاطفی بین دانشجویان آزاد شهرستان آبادان، اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های نوین در روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شادگان.
- شمس آبادی، شکوفه، و مجیدپورآزادی شریف پور، مریم. (۱۳۹۸). تأثیر طرح‌واره جنسی بر اختلال عملکرد جنسی و عدم رضایت زناشویی زنان. *مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی*، ۱(پیاپی ۴): ۶۶-۷۸.
- صادقی، سعید. (۱۳۹۶). بررسی عوامل شخصیتی مؤثر در سازگاری زناشویی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی بالینی. انستیتو روان‌پزشکی تهران.
- صمدی کاشان، سحر، جعفری، فاطمه، محمودپور، عبدالباسط، و قاسم‌زاده، سوگند؛ (۱۳۹۷). پیش‌بینی احساس تنهایی و گرایش به طلاق بر اساس سبک‌های دلبستگی با توجه به نقش میانجی‌گری خودتمایزسازی. *فصلنامه پژوهش‌های مشاوره*، ۶۸(۳): ۱۲۸-۱۵۱.

- عبداللهی، افسانه، کافی، سیدموسی، و شاهقلیان، مهناز. (۱۳۹۰). رابطه هوش هیجانی و سبک‌های مقابله‌ای با رضایت و همسازی زناشویی. *روان‌شناسان ایرانی*، ۷(۷): ۲۸۷-۲۷۹.
- علی‌اکبری دهکردی، مهناز، حیدری نسب، لیلا، و کیقبادی، شیرین. (۱۳۹۲). رابطه عملکرد جنسی با سازگاری زناشویی در زنان متأهل. *دوفصلنامه علمی-پژوهشی دانشگاه شاهد*، ۸(۹۸): ۸۷-۱۰۰.
- غضنفری، بتول، کشاورزی ارشد، فرناز، حسنی، فریبا، و امامی پور، سوزان. (۱۳۹۷). اثربخشی زوج‌درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب بر سبک‌های حل تعارض و کیفیت رابطه زوج‌های ناسازگار. *فصلنامه علمی-پژوهشی روانشناسی کاربردی*، ۱(۴۵): ۶۲-۴۷.
- قاسمی، بهزاد، رنجبر، یوسف، و شریفی، کبیر. (۱۳۹۶). نقش عملکرد جنسی و تجربه شکست عاطفی در گرایش زوجین به روابط فرازناشویی. *فصلنامه رویش روانشناسی*، ۶(۱): ۱۵-۳۰.
- کریمی پور زارع، فرزاد، جوکار کمال‌آبادی، مهناز، و حسینی، فریده سادات. (۱۳۹۶). تعیین نقش هوش هیجانی و سلامت معنوی در پیش‌بینی طلاق عاطفی افراد متأهل شهر بوشهر. *فصلنامه پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده*، ۲(۲): ۹۳-۱۱۲.
- مظاهری، منصوره. (۱۳۹۷). نقش دلبستگی بزرگ‌سالان در کنش‌وری ازدواج. *مجله روان‌شناسی*، ۴(۳): ۱۰-۱۹.
- موسوی، سیده فاطمه، و رضازاده، سید محمدرضا. (۱۳۹۳). بررسی نقش نگرش به عشق در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان و مردان متأهل شهر قزوین. *فصلنامه مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۱۲(۳): ۱۶-۲۵.
- مؤمنی، زهرا، و نادری، غلامرضا. (۱۳۹۳). بررسی و مقایسه الگوهای تعارض زوجین با سبک‌های مختلف دلبستگی در زوجین. *خانواده پژوهی*، ۹(۳): ۳۸-۴۶.
- نوابی نژاد، شکوه. (۱۳۸۹). مشاوره ازدواج و خانواده درمانی. تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.
- هادی، سعیده، اسکندری، حسین، سهرابی، فرامرز، معتمدی، عبدالله، و فرخی، نورعلی. (۱۳۹۵). تدوین مدل ساختاری پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس سبک دلبستگی و متغیرهای میانجی خودکنترلی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در افراد با روابط فرازناشویی عاطفی. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۳۳(۲): ۲۸-۶۰.
- هاشمی، سعداله، درتاج، فریبرز، سعدی‌پور، اسماعیل، و اسدزاده، حسن. (۱۳۹۶). الگوی ساختاری احساسات شرم و گناه بر اساس شیوه‌های فرزندپروری والدین: نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی. *فصلنامه روانشناسی کاربردی*، ۱۱(۴ پایانی): ۴۴-۴۹۳-۴۷۵.
- هدایتی، مریم، و رحیمی، اعظم. (۱۳۹۵). به بررسی رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رضایتمندی زناشویی با شاخص عملکرد جنسی در زنان. *فصلنامه اندیشه و رفتار*، ۸(۴): ۵۵-۶۳.
- یوسفی، ناصر، و سهرابی، احمد. (۱۳۹۵). اثربخشی رویکردهای خانواده درمانی مبتنی بر فراشناخت بر کیفیت روابط زناشویی. *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱(۲): ۲۱۱-۱۹۲.

References

- Adola, Sakari. (2012). Investigating the relationship between mental well-being, emotional intelligence and communication skills with marital satisfaction in married female students. *Journal of Family Psychology*, 28(1): 483-498.
- Amato, P. R., & Hohmann-Marriott, B. (2017). A comparison of high-and low- distress marriages that end in divorce. *Journal of Marriage and Family*, 62: 621-638.

- Batool, S. S., & Khalid, R. (2012). Emotional Intelligence: A Predictor of Marital Quality in Pakistani Couples. *Pakistan Journal Psychological Research*, 27(1): 65-88.
- Bello, R., Brandau, A., Brown, F., & Ragsdale, J. D. (2017). Attachment style, marital satisfaction, commitment, and communal strength effects on relational repair message interpretation among remarried. *Journal of Communication Quarterly*, 56 (1): 1-16.
- Bookwala, J., Sobin, J., & Zdaniuk, B. (2015). Gender and aggression in marital relationships: A life-span perspective. *Sex Roles*, 52: 506-797.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss. Sadness and depression*. New York: Basic Book.
- Buss, D. M., & Shackelford, T. D. (2005). How To Save A Marriage: Different Gender Strategies To Save Relationship. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(2): 322-324.
- Camara, M., & Calvete, E. (2012). Cognitive Schemas Predicting Anxiety and Depressive Symptoms: the role of dysfunctional coping strategies. *Journal of European Psychiatry*, 27(1): 1-8.
- Campbell, L., Simpson, J. A., Boldry, J., & Kashy, D. A. (2015). Perceptions of conflict and support in romantic relationships: The role of attachment anxiety. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88 (3): 510-531.
- Chweu, Y. B., Schultz, K. T. (2011). Emotional Intelligence Model and Marital Satisfaction Experiment with Mediation of Insecure Attachment Styles (Avoidance and Anxiety) and Characteristics of Task Forces in Married Students at Columbia University. *Journal of the American Board of Family Medicine*, 20(1): 36-44.
- Collins, N. L.; Read, S. J. (1990). Adult attachment; working models and relationship quality in dating couples. *Journal of personality and social psychology*, 58 (4): 644- 663.
- Ellison, C. G., Walker, A. B., Glenn, N. D., & Marquardt, E. (2016). Determining the Impact of Sexual Intelligence Training on Sexual Functioning of Couples Referred to Health Centers. *Social Science Research*, 40(2): 538-551.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*. Bantam Books, 2005 - Psychology - 358 pages.
- Hii m,,, J, R. Bss,,, ,. Frrr rroy, J. Lvvvll,, add .. llll lz (00)) . “Reviied fff iii tiff ff f dd ” s lllll l yffttt iJJJ JJrrll ff SMM M ll l 1 (1): 66-72
- Henseler, J. Ringle, C. Sinkovics, R. Haire. (2009). The use of partial least squares path modeling in international marketing. *New Challenges to International Marketing*. 20: 277-320.
- Jarwan, A. Alfrehat, B. (2020). Emotional Divorce and its Relationship with Psychological Hardiness. *International Journal of Education and Practice*. 8(1): 72-85.
- Jensen, M., Chassin, L., and Gonzales, N. A. (2017). Neighborhood moderation of sensation seeking effects on adolescent substance use initiation. *J. Youth Adolesc. Journal of Psychiatry*, 46: 1953-1967
- Johnson, M., S. & Wittenborn, K., A. (2012). New Research Findings on motivationally Focused Therapy: Introduction to Special Section. *Journal of marital and family therapy*, 38(1): 18-22.
- Kll il, A,, Ry,,, R,, & Chr, .. (111)). “mm m ivvsstmttt s in iii lrr nn rrr sss family ttrttt rrrs.. eee *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 654(1): 150-168.

- Kamel- Abbasi, A. Tabatabaei, S.-M. Aghamohammadiyan Sharbaf, H. Karshki, H. (2016). Relationship of Attachment Styles and Emotional Intelligence With Marital Satisfaction. *Iran J Psychiatry Behav Sci. Sep*; 10(3): e2778.
- Kenneth, E., & Prather, S. R. (2017). Paradim for affective divorce case management. *Advance level family law semiar in Michigan. 24th Annual Advanced Level Family Law Seminar.*
- Kristiina, M, C., Philip Hwang, F., Birgitta, G., & Wickberg, D. (2012). Romantic attachment, parenthood and marital. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 24(3): 233-240.
- Lalasz CB, Weigel DJ. (2011). Understanding the relationship between gender and extradyadic relations: The mediating role of sensation seeking on intentions to engage in sexual infidelity. *Personality and Individual Differences*. 50 (7): 1079-83.
- Larson, J. H., & Holman, T. B. (2017). Investigating the Relationship between Sexual Knowledge and Attitude and Communication Beliefs with Emotional Divorce. *Journal of Family Relations*, 43(2): 228- 237.
- Lavalekar, A., Kulkarni, P., & Jagtap, P. (2010). Emotional intelligence and marital satisfaction. *Journal of Social Psychology*, 5(2): 185-194.
- Lemmens, G. M. D., Buysse, A. N., Heene, R., Eisler, I. V., & Demyttenaere, K. (2010). Marital satisfaction, conflict communication, attachment style and psychological distress in couples with a hospitalized depressed patient. *Acta Neuropsychiatrica*, 19(2): 109-117.
- Lichstein, P. R., & Young, G. (2017). The Relationship between Emotion-seeking and Marital Relationship Quality with Couples' Emotional Divorce Attitude. *Journal of General Internal Medicine*, 11(7): 406-409.
- Lopez, J. L., Riggs, S. A., Pollard, S. E., & Hook, J. N. (2011). Religious commitment, adult attachment, and marital adjustment in newly married couples. *Journal of Family Psychology*, 25(2): 301-309.
- Loudov,É. I., Jani,É. K. (2013). Haviger JÃ. Infidelity as a Threatening Factor to the Existence.
- Lyusin, D. B. (2016). Emotional intelligence as a mixed construct. *Journal of Russian and East European Psychology*, 44 (6): 54-68.
- Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N., & Rookke, S. E. (2018). The relationship between emotional intelligence on sexual performance of couples. *Journal of Research in Personality*, 44(1): 124-127.
- Marchal, J. P., Maurice-S, H., Trotsenburg, A. P., & Grootenhuis, M.A. (2017). Mothers and fathers of young dutch adolescents with down syndrome: Health related quality of life and family functioning. R Abstracts submitted to the Amsterdam Kindersymposium, p97.
- Mohammadimehr, Z, & Ayatollah Karimi, B. (2017). The relationship between emotional intelligence, attachment styles and optimism with Martials satisfaction. *Interdisciplinary Journal of Education*. 11(2): 50-59.
- Moradzadeh Khorasani, L. And the servant, AS. (2015) The Law of Emotional Maturity with Emotional Divorce (Marital Satisfaction) in Couples. *International Conference on Engineering, Art and Law. April 15-14, Barcelona, Spain.*

۴۵ ارائه مدلی برای پیش بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های دلبستگی و ... | موسوی خرمی و همکاران | خانواده درمانی کاربردی

۱۰	۰	۱	۲	۳	۴	وقتی احساساتم بیان می‌کنم، می‌ترسم افراد احساس دیگری داشته باشند.
۱۱	۰	۱	۲	۳	۴	در ارتباطاتم اغلب از خود می‌پرسم آیا طرف مقابل واقعاً به من توجه دارد.
۱۲	۰	۱	۲	۳	۴	به راحتی می‌توانم با دیگران روابط دوستانه نزدیک برقرار کنم.
۱۳	۰	۱	۲	۳	۴	وقتی کسی خیلی با من صمیمی می‌شود، عصبی می‌شوم.
۱۴	۰	۱	۲	۳	۴	می‌دانم وقتی که دیگران نیاز داشته باشم، آن‌ها در دسترس خواهند بود.
۱۵	۰	۱	۲	۳	۴	دل‌م می‌خواهد به مردم نزدیک شوم اما می‌ترسم به من صدمه بزنند.
۱۶	۴	۳	۲	۱	۰	فکر می‌کنم که مشکل است که آدم به دیگران کاملاً اعتماد کند.
۱۷	۴	۳	۲	۱	۰	اغلب مردم می‌خواهند با من صمیمی‌تر بشوند تا من احساس راحتی کنم.
۱۸	۴	۳	۲	۱	۰	مطمئن نیستم که بتوانم به افراد تکیه کنم هنگام نیاز در دسترس باشم.

***

پرسشنامه هوش هیجانی بار-ان (Bar-On)

ردیف	سئوالات	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم
۱	به نظر من برای غلبه به مشکلات باید گام به گام پیش رفت.	۵	۴	۳	۲	۱
۲	لذت بردن از زندگی برایم مشکل است.	۵	۴	۳	۲	۱
۳	شغلی را ترجیح میدهم که حتی الامکان، من تصمیم‌گیرنده باشم.	۵	۴	۳	۲	۱
۴	میتوانم بدون تنش زیاد، با مشکلات مقابله کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۵	میتوانم برای معنی دادن به زندگی تا حد امکان تلاش کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۶	نسبت به هیجان‌هایم آگاهی دارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۷	سعی میکنم بدون خیال‌پردازی، واقعیت‌ها را در نظر بگیرم.	۵	۴	۳	۲	۱
۸	به راحتی با دیگران دوست می‌شوم.	۵	۴	۳	۲	۱
۹	معتقدم توانایی تسلط بر شرایط دشوار را دارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰	بیشتر مواقع به خودم اطمینان دارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	کنترل خشم برایم مشکل است.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	شروع دوباره برایم سخت است.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۳	کمک کردن به دیگران را دوست دارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۵	هنگامی که از دیگران خشمگین میشوم، نمیتوانم با آنها در این مورد بحث کنم.	۴	۳	۲	۱	۰
۱۶	هنگام رویارویی با یک موقعیت دشوار، دوست دارم تا حد ممکن در مورد آن اطلاعات جمع کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۷	خندیدن برایم سخت است.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۸	هنگام کار کردن با دیگران، بیشتر پیرو افکار آنها هستم تا خودم.	۵	۴	۳	۲	۱
۱۹	نمیتوانم به خوبی فشارها را تحمل کنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	در چند سال گذشته کمتر کاری را به نتیجه رساندم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۱	به سختی میتوانم احساسات عمیقم را با دیگران در میان بگذارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۲	دیگران نمی‌فهمند که من چه فکری دارم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۳	به خوبی با دیگران همراهی میکنم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۴	به اغلب کارهایی که انجام میدهم، خوش بین هستم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۵	برای خودم احترام قائل هستم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۶	عصبی بودنم مشکل ایجاد میکند.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۷	به سختی میتوانم فکرم را در مورد مسائل تغییر دهم.	۵	۴	۳	۲	۱
۲۸	کمک به دیگران مرا کسل نمیکند، به خصوص اگر شایستگی آن را داشته باشم.	۵	۴	۳	۲	۱

۱	۲	۳	۴	۵	۲۹	دوستانم میتوانند مسائل خصوصی خودشان را با من در میان بگذارند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۰	میتوانم مخالفتم را با دیگران ابراز نمایم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۱	هنگام مواجهه با یک مشکل، اولین کاری که انجام میدهم دست نگه داشتن و فکر کردن است.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۲	فرد با نشاطی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۳	ترجیح میدهم دیگران برایم تصمیم بگیرند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۴	احساس میکنم کنترل اضطراب برایم مشکل است.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۵	از کارهایی که انجام میدهم، راضی نیستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۶	به سختی میفهمم چه احساسی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۷	تمایل دارم با آنچه در اطرافم میگذرد رو به رو نشوم و از برخورد با آنها طفره میروم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۸	روابط صمیمی با دوستانم برای هر دو طرف برایمان اهمیت دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۹	حتی در موقعیت‌های دشوار، معمولاً برای ادامه‌ی کار انگیزه دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۰	نمیتوانم خودم را اینطور که هستم بپذیرم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۱	دیگران به من میگویند هنگام بحث، آرام تر صحبت کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۲	به آسانی با شرایط جدید سازگار میشوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۳	به کودک گم شده کمک میکنم، حتی اگر همان موقع جای دیگری کار داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۴	به اتفاقی که برای دیگران میوفتد، توجه دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۵	" نه گفتن " برایم مشکل است.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۶	هنگام تلاش برای حل یک مشکل، راه حل‌های ممکن را در نظر می‌آورم، سپس بهترین را انتخاب میکنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۷	از زندگی ام راضیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۸	تصمیم‌گیری برایم مشکل است.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۹	میدانم در شرایط دشوار چگونه آرامشم را حفظ کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۰	هیچ چیز در من علاقه ایجاد نمیکند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۱	از احساسی که دارم آگاهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۲	در تصورات و خیال‌پردازی‌هایم غرق میشوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۳	با دیگران رابطه‌ی خوبی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۴	معمولاً انتظار دارم مشکلات به خوبی ختم شود، هر چند گاهی چنین نمیشود.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۵	از اندام و ظاهر خود راضی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۶	کم صبر هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۷	میتوانم عادات قبلی ام را تغییر دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۸	اگر لازم باشد با زیر پا گذاشتن قانون از موقعیتی فرار کنم، این کار را انجام میدهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۹	نسبت به احساسات دیگران حساس هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۹	میتوانم به راحتی افکارم را به دیگران بگویم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۱	هنگام حل کردن مسائل، به سختی میتوانم در مورد انتخاب بهترین راه حل تصمیم‌گیری کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۲	اهل شوخی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۳	در انجام دادن کارها و امور مختلف به دیگران وابسته‌ام.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۴	رو یا رویی با مسائل ناخوشایند برایم مشکل است.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۵	حتی الامکان کارهایی را به عهده میگیرم که برایم لذت بخش است.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۶	حتی هنگام آشفتگی از آنچه که در من اتفاق می‌افتد، آگاهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۷	تمایل به مبالغه‌گویی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۸	به نظر دیگران، من فردی اجتماعی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۹	به توانایی ام برای مقابله با دشوارترین مسائل اطمینان دارم.

۱	۲	۳	۴	۵	۷۰	از شیوه ی نگرش و فکرم راضی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۱	بد جوری خشمگین میشوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۲	معمولا ایجاد تغییر در زندگی روزانه ام برایم سخت است.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۳	قادر هستم احترام به دیگران را حفظ کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۴	دیدن رنج دیگران برایم سخت است.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۵	به نظر دیگران، من نمیتوانم احساسات و افکارم را بروز دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۶	هنگام رو به رو شدن با شرایط دشوار سعی میکنم در مورد راه حل های ممکن فکر کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۷	افسرده هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۸	فکر میکنم من به دیگران بیشتر احتیاج دارم تا دیگران به من.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۹	مضطرب هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۰	در مورد آنچه میخواهم در زندگی انجام دهم، فکر مشخص و خوبی ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۱	به سختی میتوانم از امور برداشت صحیحی داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۲	به سختی میتوانم احساساتم را بیان کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۳	با دوستانم رابطه صمیمی برقرار میکنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۴	قبل از شروع کار های جدید معمولا احساس میکنم شکست خواهم خورد.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۵	هنگام بررسی نقاط ضعف و قوتم باز هم در مورد خودم احساس خوبی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۶	هنگام عصبانیت زود از کوره در میروم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۷	اگر مجبور به ترک وطنم باشم، سازگاری برایم دشوار خواهد بود.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۸	به نظر من پایبندی یک شهروند به قانون مهم است.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۹	از جریحه دار کردن احساسات دیگران خودداری میکنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۹۰	مشکل میتوانم از حق خودم دفاع کنم.

***

پرسشنامه طلاق عاطفی

ردیف	عبارت	ن
۱	در این ازدواج بسیار بیشتر از آنچه پیش بینی می کردم احساس تنهایی می کنم.	
۲	ما آنقدرها که آرزو داشتیم بهم نزدیک نیستیم.	
۳	در این ازدواج احساس بیهودگی می کنم.	
۴	انجام کارهای مشترک برایم خسته کننده است.	
۵	حتی وقتی با هم هستیم احساس بی قراری و اندوه می کنم.	
۶	بیشتر وقت ها نمی دانم خود را چگونه سرگرم کنم.	
۷	گاهی در این ازدواج احساس بی حوصلگی و بی قراری می کنم.	
۸	در حسرت کسی هستم که در کنار او احساس نزدیکی کنم.	
۹	حس تنهایی بسیار آزارم می دهد.	
۱۰	انگار ازدواجم چیزی کم دارد.	
۱۱	کاش اطرافیانم بیشتر به من زنگ می زدند.	
۱۲	اغلب دلم می خواهد کسی را داشته ام که در کنارش باشم.	
۱۳	احساس نمی کنم بخشی از زندگی کسی هستم.	
۱۴	احساس نمی کنم به کسی تعلق دارم.	
۱۵	اغلب به لحاظ عاطفی احساس انزوا می کنم.	
۱۶	در این ازدواج احساس طرد شدگی می کنم.	

کسی را ندارم که به او پناه ببرم.	۱۷
اغلب در رابطه با همسرم احساس می‌کنم فراموش شده‌ام.	۱۸
هیچ کس مرا نمی‌شناسد.	۱۹
هیچ کس مرا درک نمی‌کند.	۲۰
اغلب هیچ کس را ندارم که با او حرف بزنم.	۲۱
اغلب نیاز شدیدی به داشتن یک هم صحبت احساس می‌کنم.	۲۲
احساس می‌کنم در این ازدواج کاملاً کنار گذاشته شده‌ام.	۲۳
احساس جدا بودن می‌کنم (با همسرم).	۲۴

***

پرسشنامه عملکرد جنسی

- ۱- در طی چهار هفته گذشته، چقدر تمایل به داشتن فعالیت جنسی داشته اید؟
 ۵= تقریباً همیشه = ۴ بیشتر اوقات = ۳ گاهی اوقات
 ۲= مقدار کمی = ۱ هیچ
- ۲- در طی چهار هفته گذشته، میزان شدت تمایل شما به فعالیت جنسی چقدر بوده است؟
 ۵= خیلی بالا = ۴ بالا = ۳ در حد معمولی
 ۲= پایین = ۱ خیلی پایین یا هیچ
- ۳- در طی چهار هفته گذشته، چقدر دچار تهییج جنسی (سر حال آمدن) در هنگام فعالیت جنسی، شده اید؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۵ تقریباً همیشه = ۴ بیشتر اوقات
 ۳= گاهی اوقات = ۲ مقدار کمی = ۱ تقریباً هیچ یا هیچ
- ۴- در طی چهار هفته گذشته، میزان شدت تهییج جنسی (سر حال آمدن) در هنگام فعالیت جنسی چقدر بوده است؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۵ خیلی بالا = ۴ بالا
 ۳= در حد معمولی = ۲ پایین = ۱ خیلی پایین یا هیچ
- ۵- در طی چهار هفته گذشته، چقدر خاطر جمع بودید که در هنگام فعالیت جنسی، دچار تهییج جنسی (سر حال آمدن) می‌شوید؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۵ خیلی زیاد خاطر جمع = ۴ خیلی خاطر جمع
 ۳= تا حدی خاطر جمع = ۲ کمی خاطر جمع = ۱ تقریباً هیچ یا هیچ
- ۶- در طی چهار هفته گذشته، چقدر از تهییج جنسی (سر حال آمدن) در هنگام فعالیت جنسی، رضایتمند بودید؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۵ تقریباً همیشه = ۴ بیشتر اوقات
 ۳= گاهی اوقات = ۲ مقدار کمی = ۱ تقریباً هیچ یا هیچ
- ۷- در طی چهار هفته گذشته، چقدر در هنگام فعالیت جنسی، دچار رطوبت (رطوبت مهبل) شده اید؟
 ۵= تقریباً همیشه = ۴ بیشتر اوقات = ۳ گاهی اوقات
 ۲= مقدار کمی = ۱ تقریباً هیچ یا هیچ
- ۸- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام فعالیت جنسی، برای رسیدن به رطوبت (رطوبت مهبل) چقدر مشکل و سختی داشته اید؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۱ بی نهایت سختی و غیر ممکن = ۲ خیلی مشکل بود
 ۳= مشکل بود = ۴ مقدار کمی مشکل بود = ۵ تقریباً هیچ مشکلی نبود
- ۹- در طی چهار هفته گذشته، حتی پس از تمام شدن فعالیت جنسی، چقدر رطوبت (رطوبت مهبل) در شما ماندگار بود؟
 ۰= فعالیت جنسی نداشته ام = ۵ تقریباً همیشه = ۴ بیشتر اوقات
 ۳= گاهی اوقات = ۲ مقدار کمی = ۱ تقریباً هیچ یا هیچ

۱۰- در طی چهار هفته گذشته، حتی پس از تمام شدن فعالیت جنسی، برای ماندگاری رطوبت (رطوبت مهیلبی) چقدر مشکل و سختی داشته اید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۱ = بی نهایت سختی و غیر ممکن ۲ = خیلی مشکل بود
۳ = مشکل بود ۴ = مقدار کمی مشکل بود ۵ = تقریباً هیچ مشکلی نبود

۱۱- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام فعالیت جنسی، چقدر به ارگاسم (اوج لذت جنسی) رسیدید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۵ = تقریباً همیشه ۴ = بیشتر اوقات
۳ = گاهی اوقات ۲ = مقدار کمی ۱ = تقریباً هیچ یا هیچ

۱۲- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام فعالیت جنسی، برای رسیدن به ارگاسم (اوج لذت جنسی) چقدر مشکل و سختی داشته اید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۱ = بی نهایت سختی و مشکل ۲ = خیلی مشکل بود
۳ = مشکل بود ۴ = مقدار کمی مشکل بود ۵ = تقریباً هیچ مشکلی نبود

۱۳- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام فعالیت جنسی، از رسیدن به ارگاسم (اوج لذت جنسی) چقدر رضایتمندی داشته اید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۵ = خیلی راضی بودم ۴ = تا حدی راضی بودم
۳ = تقریباً مساوی (نه راضی نه ناراضی) ۲ = تا حدی ناراضی بودم ۱ = خیلی ناراضی بودم

۱۴- در طی چهار هفته گذشته، از احساس نزدیکی هیجانی با همسران در هنگام فعالیت جنسی، چقدر رضایتمندی داشته اید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۵ = خیلی راضی بودم ۴ = تا حدی راضی بودم
۳ = تقریباً مساوی (نه راضی نه ناراضی) ۲ = تا حدی ناراضی بودم ۱ = خیلی ناراضی بودم

۱۵- در طی چهار هفته گذشته، چقدر از رابطه جنسی با همسران رضایتمندی داشته اید؟

۵ = خیلی راضی بودم ۴ = تا حدی راضی بودم ۳ = تقریباً مساوی (نه راضی نه ناراضی)
۲ = تا حدی ناراضی بودم ۲ = تا حدی ناراضی بودم ۱ = خیلی ناراضی بودم

۱۶- در طی چهار هفته گذشته، در مجموع از زندگی جنسی خود چقدر رضایتمندی داشته اید؟

۵ = خیلی راضی بودم ۴ = تا حدی راضی بودم ۳ = تقریباً مساوی (نه راضی نه ناراضی)
۲ = تا حدی ناراضی بودم ۱ = خیلی ناراضی بودم

۱۷- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام نزدیکی، چقدر درد و ناراحتی را تجربه کردید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۱ = تقریباً همیشه ۲ = بیشتر اوقات
۳ = گاهی اوقات ۴ = مقدار کمی ۵ = تقریباً هیچ یا هیچ

۱۸- در طی چهار هفته گذشته، بدنبال و یا پس از نزدیکی، چقدر درد و ناراحتی را تجربه کردید؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۱ = تقریباً همیشه ۲ = بیشتر اوقات
۳ = گاهی اوقات ۴ = مقدار کمی ۵ = تقریباً هیچ یا هیچ

۱۹- در طی چهار هفته گذشته، در هنگام و یا پس از نزدیکی، شدت درد و ناراحتی شما چقدر بود؟

۰ = فعالیت جنسی نداشته ام ۱ = خیلی زیاد ۲ = زیاد
۳ = در حد متوسط ۴ = کم ۵ = خیلی کم یا هیچ

Providing a Model for Predicting Emotional Divorce Based on Attachment Style, and Sexual Function Components in Women: The Mediating Role of Emotional Intelligence

Zahra. Mousavi Khorami¹, Farideh. Dokaneifard^{*2} & Reza. Khakpour³

Abstract

Aim: The present study aimed to provide a model for predicting emotional divorce based on attachment style, and sexual function components in women with the mediating role of emotional intelligence. **Methods:** The research was descriptive-correlational and had an exploratory sequential and directed type. The statistical population consisted of married women who visited counseling centers in Tehran in 2019. The research had a multi-stage random sampling method, and its statistical sample size consisted of 350 married women based on Sample Power software, and 372 ones were selected according to the 20% probability of sample drop. The research tools included Gottman Emotional Divorce Scale (EDS) (2008), Collins and Read adult attachment Scale (RASS) (1990), Female Sexual Function Index (FSFI) by Rosen et al. (2000), and Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i) (1997). Data were analyzed using structural equations (Smart PLS). **Results:** The results indicated that emotional divorce based on secure, ambivalent, and avoidant attachment styles, and sexual function had a good fit mediated by emotional intelligence in married women ($P=0.01$). Furthermore, the study of significant direct and indirect paths indicated that the significant direct path of secure, avoidant, and ambivalent attachment styles, and sexual function with the emotional divorce of married women ($P=0.01$). Moreover, the results of the indirect path indicated positive effects of secure, avoidant, and ambivalent attachment styles, and sexual function mediated by emotional intelligence on the emotional divorce of married women ($P=0.01$). **Conclusion:** We need to pay attention to the interaction of psychological elements to improve marital relationships during treatment considerations to create cohesion and a satisfactory marital relationship based on recognizing the emotions of each couple, and modifying the types of attachment styles of couples.

Keywords: Emotional Divorce; Attachment Style; Sexual Function; Emotional Intelligence

1. PhD Student, Department of Counseling, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran

2. *Corresponding Author: Associate Professor, Counseling Department, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran f.dokaneheefard@gmail.com

3. Associate Professor, Counseling Department, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran

